

Sygn. akt I C 57/16

POSTANOWIENIE

Dnia 13 lutego 2017 r.

Sąd Rejonowy w Ciechanowie Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Lidia Kopczyńska

Protokolant Olga Olech

po rozpoznaniu w dniu 30 stycznia 2017 r. w Ciechanowie

na rozprawie

sprawy z wniosku B. J.

o wznowienie postępowania w sprawie z powództwa (...) (...)y we W.

przeciwko B. J.

o zapłatę

postanawia:

oddalić wniosek.

Sygn. akt I C 57/16

UZASADNIENIE

Pozwana B. J., reprezentowana przez pełnomocnika adwokata G. R., w skardze złożonej w dniu 15 stycznia 2016 r. wniosła o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 23 maja 2014 r. w sprawie I C 72/14. Jako podstawę wznowienia wskazała art. 401 pkt 2 k.p.c. z uwagi na nieważność postępowania, gdyż w skutek naruszenia przepisów postępowania strona była pozbawiona możliwości działania.

Pozwana B. J. wносиła o zmianę zaskarżonego orzeczenia przez oddalenie powództwa w całości.

W uzasadnieniu pisma skarżąca wskazała, że w dniu 15 października 2015 r. uzyskała informację od swojego siostrzeńca K. P., że na jej nieruchomości komornik podjął czynności egzekucyjne. Od komornika prowadzącego egzekucję pozwana B. J. dowiedziała się, że podstawą jego czynności jest tytuł egzekucyjny w postaci prawomocnego wyroku Sądu Rejonowego w Ciechanowie wydany w sprawie I C 72/14 w dniu 23 maja 2014 r.. Wyrokiem tym Sąd zasądził od pozwanej B. J. na rzecz powoda (...) (...)y we W. kwotę 39501,88 zł wraz z kosztami procesu. Rozstrzygnięcie zapadło pomimo braku dowodu doręczenia pozwanej pism procesowych, a przez to uniemożliwienia jej podjęcia obrony swoich prawa.

Powód (...) (...) we W. nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 8 maja 1998 r. B. J. zawarła z (...) S.A. umowę o kredyt na zakup pojazdów samochodowych (dowód: kserokopia umowy k. 5-8 akt I Co 106/00).

W dniu 15 marca 2000 r. (...) Bank (...) S.A. z siedzibą w W. złożyła do tutejszego Sądu wniosek o nadanie klauzuli wykonalności bankowemu tytułowi egzekucyjnemu wystawionemu w dniu 23 lutego 2000 r. przeciwko B. J. z tytułu nie wywiązania się z umowy kredytowej. Postanowieniem z dnia 4 maja 2000 r. Sąd Rejonowy w Ciechanowie oddalił wniosek wobec nie wskazania w tytule egzekucyjny początkowej daty płatności odsetek. Sąd Okręgowy w Warszawie postanowieniem z dnia 16 sierpnia 2000 r. oddalił zażalenie na to postanowienie (dowód: wniosek k. 1 akt I Co 106/00, postanowienia k. 20, 31 akt).

Powód (...) (...) we W. w dniu 14 czerwca 2013 r. złożył do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie pozew skierowany przeciwko B. J. o zapłatę kwoty 39501,88 zł. Podstawą dochodzonego roszczenia była umowa kredytowa zawarta przez B. J. z (...) Bank S.A. w dniu 8 maja 1998 r. Wobec nie dotrzymania warunków umowy, kredytobiorca wezwał B. J. do spłacenia kredytu, a wobec nie dokonania przez nią wpłaty, w dniu 22 września 2006 r. (...) Bank S.A. zawarł z (...) (...) we W. umowę przelewu wierzytelności cedując na jego rzecz całość praw wynikających z zawartej z B. J. umowy kredytowej (dowód: pozew k. 2-8 akt I C 72/14 tutejszego Sądu).

Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 12 września 2013 r. wydał nakaz zapłaty w elektronicznym postępowaniu upominawczym (dowód: nakaz k. 9 akt I C 72/14 tutejszego Sądu).

Odpis nakazu z pouczeniem o środkach zaskarżenia został przesłany B. J. na adres (...), (...)-(...) G.. Przesyłka była dwukrotnie awizowana i została zwrócona jako nie odebrana przez adresata w dniu 2 października 2013 (dowód: koperta k. 51 akt I C 72/14 tutejszego Sądu).

Do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie w dniu 7 października 2013 r. wpłynęło pismo B. J. nadane w dniu 4 października 2013 r., w którym wносиła ona o oddalenie powództwa w całości. B. J. wskazała adres do korespondencji (...), (...)-(...) G. (dowód: pismo k. 45 akt I C 72/14 tutejszego Sądu).

Zarządzeniem z dnia 10 października 2013 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie uznał pismo B. J. za sprzeciw od nakazu zapłaty (dowód: zarządzenie k. 16 akt I C 72/14 tutejszego Sądu).

Postanowieniem z dnia 18 października 2013 r. Sąd Rejonowy Lublin-Zachód w Lublinie stwierdził skuteczne wniesienie sprzeciwu, utratę mocy nakazu zapłaty i przekazał sprawę do rozpoznania Sądowi Rejonowemu w Ciechanowie według właściwości (dowód: postanowienie k. 21 akt I C 72/14 tutejszego Sądu).

Po przekazaniu sprawy do tutejszego Sądu sprawa została skierowana na rozprawę na dzień 23 maja 2014 r. Zawiadomienie skierowane do pozwanej na wskazany przez nią adres, zostało zwrócone po podwójnym awizowaniu przesyłki jako nieodebrane (dowód: koperta k. 47 akt I C 72/14 tutejszego Sądu).

Po przeprowadzeniu rozprawy w dniu 23 maja 2014 r. Sąd wydał wyrok uwzględniający powództwo w całości (dowód: wyrok k. 53 akt I C 72/14 tutejszego Sądu).

Na wniosek powoda Sąd wydał w dniu 3 lipca 2014 r. tytuł wykonawczy (dowód: wniosek k. 54-55 akt, potwierdzenie odbioru tytułu k. 56 akt I C 72/14 tutejszego Sądu).

Na podstawie wydanego tytułu wykonawczego (...) (...) we W. skierował do Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. S. (1) wniosek o wszczęcie postępowania egzekucyjnego w dniu 12 października 2015 r. W dniu 28 października 2015 r. komornik uzyskał informację, że B. J. jest współwłaścicielką nieruchomości. Pismem z dnia 20 kwietnia 2016 r. Komornik zawiadomił B. J. o wszczęciu egzekucji z nieruchomości (dowód: wniosek z tytułem egzekucyjnym k. 1-2, informacja k. 20, akt Km 394/15 Komornika Sądowego przy Sądzie Rejonowym w Ciechanowie M. S. (1)).

W dniu 22 października 2015 r. pełnomocnik pozwanej adwokat G. R. złożył wniosek o przywrócenie pozwanej terminu do wniesienia apelacji wraz z apelacją. Uzasadniając wniosek o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji pozwana wskazała, że nie zdawała sobie sprawy z tego, że jej pismo skierowane do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie

nie spowodowało zakończenia sprawy, a sprawa w dalszym ciągu będzie prowadzona przed tutejszym Sądem (dowód: wniosek i apelacja k. 78-93 akt I C 72/14 tutejszego Sądu).

Wniosek pozwanej o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji Sąd oddalił postanowieniem z dnia 23 grudnia 2015 r. Postanowieniem z dnia 5 stycznia 2016 r. Sąd odrzucił apelację pozwanej B. J. jako wniesionej po terminie. Postanowienie jest prawomocne (dowód: postanowienia k. 99, 100 akt I C 72/14 tutejszego Sądu).

W dniu 15 stycznia 2016 r. pełnomocnik B. J., adwokat G. R., złożył skargę o wznowienie postępowania zakończonego prawomocnym wyrokiem Sądu Rejonowego w Ciechanowie z dnia 23 maja 2014 r. w sprawie I C 72/14. Jako podstawę wznowienia wskazał art. 401 pkt 2 k.p.c. z uwagi na nieważność postępowania, gdyż w skutek naruszenia przepisów postępowania strona pozwana była pozbawiona możliwości działania. Uzasadnienie skargi stanowiło powielenie argumentacji z wniosku o przywrócenie terminu do wniesienia apelacji (dowód; skarga k. 2- 26 akt).

Sąd zważył co następuje:

Przed merytorycznym rozstrzygnięciem o zasadności skargi o wznowienie postępowania sąd zawsze zobligowany jest do sprawdzenia, czy spełnia ona wymogi formalne. Na tym etapie sąd bada:

- czy skarga została wniesiona w terminie wynikającym z przepisów art. 407 i art. 408 k.p.c.,
- czy jest ona dopuszczalna (ze względu na zaskarżone orzeczenie) i
- czy oparto ją na ustawowej podstawie.

Skarga, która warunków tych nie spełnia, nie może być przez sąd rozpoznana. Zgodnie bowiem z art. 410 § 1 k.p.c., sąd odrzuca skargę o wznowienie postępowania wniesioną po upływie przepisanej terminu, niedopuszczalną lub nieopartą na ustawowej podstawie.

Skarga o wznowienie postępowania jest instytucją wyjątkową w tym znaczeniu, że przysługuje wyłącznie od ściśle określonych orzeczeń i na ściśle określonej podstawie.

Artykuł 410 k.p.c. określa warunki, które spełnione łącznie czynią rozpoznanie skargi dopuszczalnym: zachowanie terminu do jej wniesienia, jej dopuszczalność (np. ze względu na rodzaj orzeczenia, od którego została złożona) oraz rzeczywiste oparcie jej na ustawowych podstawach.

Jak podkreślił Sąd Najwyższy w postanowieniu z 21 lipca 2011 r. (V CZ 50/11), wstępna kontrola skargi o wznowienie postępowania ma charakter formalny. Dokonywana w jej granicach ocena, czy skarga została oparta na ustawowej podstawie nie powinna wkraczać w merytoryczne badanie, czy wskazywane przez stronę uzasadnienie podstawy wznowienia rzeczywiście uzasadnia wznowienie, lecz poprzedzać na zbadaniu, czy wskazana podstawa mieści się w zamkniętym katalogu przewidzianym w art. 401, 401¹, 403 i 404 k.p.c. i czy podane w skardze jako jej uzasadnienie okoliczności przystają do tej podstawy. W tym tylko rozumieniu sąd bada na omawianym etapie, czy występuje ustawowa podstawa wznowienia.

W zakresie badania podstaw wznowienia na posiedzeniu niejawnym mieści się jedynie stwierdzenie, czy skarżący wskazuje podstawę wznowienia i czy odpowiada ona jednej z podanych w Kodeksie postępowania cywilnego przyczyn uzasadniających żądanie wznowienia, nie zaś czy podstawa ta rzeczywiście istnieje (postanowienie Sądu Najwyższego z 24.3.1998 r., I PKN 97/98.). W toku badania dopuszczalności skargi o wznowienie postępowania sąd jest zobowiązany ocenić jako pierwszą przesłankę istnienie ustawowej podstawy wznowienia i dopiero pozytywne przesądzenie w tym zakresie pozwala na rozważenie, czy został zachowany termin określony w art. 408 k.p.c. (postanowienie Sądu Najwyższego z 7.5.2015 r., II CZ 26/15.).

W niniejszej sprawie skarżąca żądała wznowienia postępowania zakończonego wyrokiem opierając skargę na art. 401 pkt 2 k.p.c. Wskazała ponadto, iż zachowała 3 miesięczny termin do wniesienia skargi od dowiedzenia się o podstawie

wniesienia. W tej sytuacji Sąd uznał, że zostały zachowane warunki formalne do wniesienia skargi i nie ma podstaw do jej odrzucenia.

Jako podstawę skargi pozwana wskazała pozbawienie możliwości działania ze względu na nie zawiadomienie o toczącym się postępowaniu.

Zgodnie z art. 401 pkt 2 k.p.c. można żądać wznowienia postępowania z powodu nieważności jeżeli strona nie miała zdolności sądowej lub procesowej albo nie była należycie reprezentowana bądź jeżeli wskutek naruszenia przepisów prawa była pozbawiona możliwości działania; nie można jednak żądać wznowienia, jeżeli przed uprawomocnieniem się wyroku niemożność działania ustała lub brak reprezentacji był podniesiony w drodze zarzutu albo strona potwierdziła dokonane czynności procesowe.

Pozbawienie strony możliwości działania, o którym stanowi art. 401 pkt 2 k.p.c. polega na tym, że z powodu wadliwości proceduralnych sądu, będących skutkiem naruszenia konkretnych przepisów Kodeksu postępowania cywilnego, strona nie mogła brać udziału w całym postępowaniu lub istotnej jego części. Nie ma podstaw do uznania, by działanie sądu naruszało przepisy postępowania, jeżeli podjął on wszelkie możliwe na tym etapie czynności służące prawidłowemu zawiadomieniu strony i umożliwieniu jej uczestnictwa w rozprawie (postanowienie Sądu Najwyższego z 6.6.2012 r., IV CZ 6/12.).

Określenie o "pozbawieniu możliwości działania" wskazuje na to, że odnosi się ono do sytuacji, kiedy to z przyczyny leżącej poza osobą samego zainteresowanego nie mógł on wziąć udziału w sprawie (postanowienie Sądu Najwyższego z 28.3.2007 r., II CZ 16/07.). Strona zostaje pozbawiona możliwości działania tylko wtedy, gdy doszło do całkowitego pozbawienia jej możliwości obrony swych praw, a więc gdy znalazła się w takiej sytuacji, która uniemożliwia, a nie tylko utrudnia lub ograniczyła popieranie przed sądem dochodzonych żądań. Nie można żądać wznowienia postępowania na tej podstawie, że sąd pominął środek dowodowy wskazany przez stronę (uczestnika postępowania), uznając go za nieistotny dla rozstrzygnięcia sprawy (postanowienie Sądu Najwyższego z 21.9.2007 r., V CZ 88/07). Pozbawienie strony możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa – jako podstawa skargi o wznowienie postępowania w rozumieniu art. 401 pkt 2 k.p.c. – odnosi się do pozbawienia możliwości działania strony, które wystąpiło przed uprawomocnieniem się orzeczenia (postanowienie Sądu Najwyższego z 12.2.1999 r., II UKN 36/99.). Chociaż pozbawienie strony możliwości działania wskutek naruszenia przepisów prawa jest – w rozumieniu art. 401 pkt 2 KPC – pojęciem szerokim, ale niewątpliwie nie obejmuje ono nieudolnego lub wadliwego – bez względu na przyczynę – prowadzenia sprawy przez samą stronę. Jego zakresem są objęte tylko okoliczności, które powodują pozbawienie strony możliwości działania w procesie, niespowodowane przez samą stronę i niezależne od jej zachowania się, chociażby postępowanie strony stanowiło naruszenie przepisów prawa (postanowienie Sądu Apelacyjnego w Katowicach z 2.12.2004 r., I ACA 1921/04.).

Po pierwsze, pozbawienie strony możliwości działania musi być następstwem naruszenia przepisów prawa (tak W. Siedlecki, *Nieważność procesu*, s. 151; E. Wengerek, *Glosa do orz. SN z 1.2.1961 r.*, 4 CR 151/60, *OSP i KA* 1962, Nr 5, poz. 119 263; M. Sawczuk, *Wznowienie postępowania*, s. 142).

Po drugie, pomiędzy naruszeniem przepisów prawa a pozbawieniem strony możliwości obrony swych praw musi istnieć związek przyczynowo-skutkowy. Nieistotne jest natomiast, czy i z jakiegokolwiek winy, i przez kogo prawo zostało naruszone (orzeczenie Sądu Najwyższego z 1.10.1937 r., C III 509/37, *Zb. Urz.* 1938, Nr 325; za M. Sawczukiem, *Wznowienie postępowania*, s. 146).

Po trzecie, skoro ustawa mówi o pozbawieniu, stan ten musi wynikać z zachowania sądu lub strony przeciwnej. Innymi słowy, musi wynikać z innych okoliczności niż sytuacja osobista samej strony, czy też jej zaniechanie procesowe (postanowienia Sądu Najwyższego z 2.2.2006 r., II CZ 134/05, z 28.3.2007 r., II CZ 16/07, z 9.8.2005 r., IV CK 57/05.). Sytuacja procesowa stworzona przez zachowanie samego skarżącego nie wyczerpuje podstawy wznowienia. Nie może np. wynikać ze stanu zdrowia strony, wypadku lub innego zdarzenia losowego, które stanęły na

przeszkodzie dokonaniu określonych, wymaganych na danym etapie sprawy, czynności procesowych (postanowienie Sądu Najwyższego. z 22.7.2008 r., II UZ 33/08).

Po czwarte ustawa wymaga pozbawienia (*verba legis*) możliwości działania, co nie jest równoznaczne z każdym utrudnieniem sytuacji procesowej lub ograniczeniem praw strony (orzeczenie Sądu Najwyższego z 17.12.1959 r., 4 CR 13/59, niepubl., cyt. za M. Sawczukiem, *Wznowienie postępowania*, s. 151). Musi zatem dojść do uniemożliwienia, a nie tylko utrudnienia stronie popierania roszczeń lub obrony przed żądaniem strony przeciwnej (orzeczenie Sądu Najwyższego. z 21.6.1961 r., 3 CR 953/60, NP 1963, Nr 1, s. 117.).

Mając na uwadze wyżej przytoczone orzeczenia Sąd uznał, że B. J. nie wykazała aby była pozbawiona możliwości działania. Odpis nakazu z pouczeniem o środkach zaskarżenia został przesłany B. J. na wskazany przez nią adres: (...), (...)-(...) G.. Przesyłka była dwukrotnie awizowana i została zwrócona jako nie odebrana przez adresata w dniu 2 października 2013. Powódka miała świadomość, iż toczy się postępowanie, gdyż w dniu 7 października 2013 r. wpłynęło do Sądu Rejonowego Lublin-Zachód w Lublinie pismo B. J. nadane w dniu 4 października 2013 r., w którym wносиła ona o oddalenie powództwa w całości. B. J. wskazała adres do korespondencji (...), (...)-(...) G.. Następnie kierowana na ten adres korespondencja wracała z adnotacją o nie podjęciu jej w terminie. Wobec nie wskazania innego adresu do doręczeń przez pozwaną, Sąd na podstawie art. 139 k.p.c. uznawał korespondencję kierowaną na dotychczasowy adres za doręczoną prawidłowo. W tej sytuacji nie można uznać za uzasadnione twierdzenia skarżącej, iż doszło do naruszenia przepisów postępowania. W konsekwencji powyższego Sąd oddalił skargę o wznowienie postępowania.

Z tych względów orzeczono jak w sentencji orzeczenia, na podstawie wyżej powołanych przepisów.

ZARZĄDZENIE

(...)